

ผลกระทบของกระแสเงินสดและการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนต่อความสามารถใน
การทำการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

The impact of cash flow and current asset management on the
profitability of companies listed on the Stock Exchange of Thailand
Agriculture and Food Industry Group

ณัฐพล เจนกุลประสูต¹ พรรณทิพย์ อย่างกลั่น²

Natapon Jenkulprasoot¹ Phanthip Yangklan²

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

School of Accountancy, Sripatum University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: natapon.jen@spumail.net¹

Received: July 8, 2024

Revised: December 24, 2024

Accepted: December 28, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ผลกระทบกระแสเงินสด ต่อความสามารถในการทำการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร 2) ผลกระทบการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียน ต่อความสามารถในการทำการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่มีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ถึง 2566 รวมระยะเวลา 5 ปี จำนวน 67 บริษัท ใช้การบันทึกข้อมูลในการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และการถดถอยเชิงพหุคูณ ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนมีผลกระทบเชิงบวกต่ออัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินมีผลกระทบเชิงบวกต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์และการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญ และผลกระทบของการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนต่อความสามารถในการทำการกำไร 2) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดมีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ลูกหนี้การค้าสินค้าคงเหลือและสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นไม่พบผลกระทบต่อความสามารถในการทำการกำไรอย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ: กระแสเงินสด, สินทรัพย์หมุนเวียน, ความสามารถในการทำการกำไร

Abstract

This research aims to study 1) the impact of cash flow on the profitability of listed companies in the agricultural and food industry group in the Stock Exchange of Thailand and 2) the impact of current asset management on the profitability of listed companies in the agricultural and food industry group in the Stock Exchange of Thailand. Quantitative research was used. The sample group was listed companies in the agricultural and food industry group in the Stock Exchange of Thailand that had operating results from 2019 to 2023, a total of 67 companies, using data recording to collect secondary data, descriptive statistical analysis, and multiple regression to test the hypothesis.

The research results found that 1) cash flow from investing activities had a significant positive impact on the return on equity ratio, cash flow from financing activities had a significant positive impact on the return on assets ratio and dividend payout ratio, and the impact of current asset management on profitability. 2) cash and cash equivalents had a significant impact on the return on assets ratio and the market price to book value ratio, while trade receivables, inventories, and other current assets did not have a significant impact on profitability.

Keywords: Cash Flow, Current Asset, Profitability

บทนำ

การบริหารจัดการกระแสเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียนถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ โดยเฉพาะในกลุ่มธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่มีการหมุนเวียนของเงินสดและสินทรัพย์ที่สูง เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการที่ดีในด้านกระแสเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียนสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่และทำให้ธุรกิจมีสภาพคล่องที่ดี ซึ่งสามารถส่งผลต่อการทำกำไรได้อย่างมีนัยสำคัญ ประเด็นปัญหาที่จะถูกศึกษาในงานวิจัยนี้คือ การที่ธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารต้องเผชิญกับปัญหาการจัดการกระแสเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียนที่ไม่เหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไร โดยเฉพาะในช่วงที่มีความผันผวนของตลาดและต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น การบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนไม่ดีพออาจทำให้ธุรกิจประสบปัญหาด้านสภาพคล่องและขาดทุนได้มูลค่าการซื้อขายของกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร นับเป็นหนึ่งในกลุ่มธุรกิจที่มีสัดส่วนสำคัญในตลาดการลงทุนของประเทศไทย โดยในปี 2566 มีมูลค่าการซื้อขายรวมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ของกลุ่มนี้ประมาณ 1.2 ล้านล้านบาท ซึ่งคิดเป็นประมาณ 10% ของมูลค่าการซื้อขายทั้งหมดในตลาดรวม (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564) การมีบทบาทสำคัญเช่นนี้ทำให้การศึกษาการบริหารจัดการกระแสเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียนในกลุ่มธุรกิจนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา

เศรษฐกิจและการลงทุนในประเทศกระแสเงินสดและการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจอย่างไรนั้น คำตอบคือ การจัดการกระแสเงินสดที่ดีจะช่วยให้ธุรกิจสามารถบริหารค่าใช้จ่ายในระยะสั้นได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาการกู้ยืมเงินจากแหล่งทุนภายนอกที่อาจมีต้นทุนสูง ขณะเดียวกันการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพจะช่วยลดการผูกเงินทุนในสินทรัพย์ที่ไม่ทำกำไร เช่น สินค้าคงคลังที่ไม่ได้ขายออกไปในระยะเวลาที่เหมาะสม หรือลูกหนี้ที่ไม่ได้รับชำระเงินตามกำหนดเวลา ซึ่งอาจส่งผลให้กระแสเงินสดของธุรกิจมีปัญหาด้านสภาพคล่องและส่งผลกระทบต่อกำไร ตัวแปรที่สำคัญในการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนและความสามารถในการทำกำไร ได้แก่ ระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover) และระยะเวลาในการเก็บเงินจากลูกหนี้ (Receivables Collection Period) ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการจัดการกระแสเงินสดและการทำกำไร งานวิจัยหลายชิ้น เช่น งานวิจัยของ Deloof (2003) ได้อธิบายถึงการลดระยะเวลาในการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังและการเก็บเงินจากลูกหนี้จะช่วยเพิ่มกระแสเงินสดและลดต้นทุนทางการเงิน ซึ่งส่งผลให้ธุรกิจสามารถเพิ่มกำไรได้

สิ่งที่น่าสนใจและจุดเด่นของงานวิจัยนี้ คือ การศึกษาในกลุ่มธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งยังคงมีการบริหารจัดการกระแสเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียนที่ไม่เพียงพอในหลายๆ ธุรกิจ การศึกษาในด้านนี้จึงมีความสำคัญในการช่วยปรับปรุงการบริหารจัดการในธุรกิจที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น การผลิตสินค้าที่มีความผันผวนสูงและต้องการการจัดการสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ของงานวิจัยนี้ คาดว่าจะสามารถเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการบริหารจัดการกระแสเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งมีความสำคัญต่อการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้แก่ธุรกิจ วิธีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ คือ ต้องมีการนำแนะนำจากผลวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการบริหารการเงินภายในองค์กร เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการสินค้าคงคลัง หรือการเร่งเก็บเงินจากลูกหนี้ เพื่อเพิ่มกระแสเงินสดและลดต้นทุนทางการเงิน ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจสามารถทำกำไรได้มากขึ้น การนำผลการวิจัยไปใช้ จะทำให้ธุรกิจมีการบริหารจัดการกระแสเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียนที่ดีกว่าเดิม ส่งผลให้มีสภาพคล่องทางการเงินที่สูงขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสามารถทำกำไรได้มากขึ้นในระยะยาว (Shin, H.H. and Soenen, 1998)

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการบริหารกระแสเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจสำคัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) การบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีประสิทธิภาพ เช่น การลดระยะเวลาในการหมุนเวียนสินค้าคงคลังและการเร่งเก็บเงินจากลูกหนี้ สามารถช่วยเพิ่มกระแสเงินสด ลดต้นทุนทางการเงิน และเพิ่มกำไรให้กับธุรกิจได้ ผลลัพธ์จากการวิจัยนี้คาดว่าจะช่วยให้ธุรกิจสามารถปรับปรุงการจัดการเงินทุนหมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มสภาพคล่อง ลดความเสี่ยงทางการเงิน และเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว นอกจากนี้ยังช่วยให้นักลงทุนสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการตัดสินใจลงทุนได้อย่างมีข้อมูลมากขึ้น ลดความเสี่ยง และเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จในการลงทุน การนำผลวิจัยไปใช้สามารถทำได้ผ่านขั้นตอนการประเมินสภาพคล่องของธุรกิจ ปรับปรุงการบริหารสินค้าคงคลัง และ

เร่งเก็บเงินจากลูกหนี้ ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจมีการบริหารเงินที่ดีขึ้น และสามารถเพิ่มกำไร ลดต้นทุนทางการเงิน และเสริมสร้างการเติบโตในระยะยาว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลกระทบกระแสเงินสด ต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
2. เพื่อศึกษาผลกระทบการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียน ต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

การทบทวนวรรณกรรม

ความสำคัญของกระแสเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียน

กระแสเงินสดและการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจในทุกประเภท โดยเฉพาะในธุรกิจที่มีการหมุนเวียนของสินทรัพย์สูง เช่น ธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (Hopkin, Barry, and Baker, 1973) ซึ่งจำเป็นต้องมีการจัดการที่ดีเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถทำกำไรได้อย่างยั่งยืน โดยการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนที่ดี เช่น การลดสินค้าคงคลังที่ไม่จำเป็น และการเร่งเก็บเงินจากลูกหนี้ จะช่วยเพิ่มกระแสเงินสดให้กับองค์กร ลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และช่วยให้ธุรกิจมีสภาพคล่องที่เพียงพอในการขยายกิจการหรือดำเนินงานต่อไป

การบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนและผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไร

การบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัท โดยสินทรัพย์หมุนเวียนที่ไม่สามารถหมุนเวียนได้รวดเร็วจะทำให้บริษัทมีการใช้ทรัพยากรที่ไม่เกิดประโยชน์และสูญเสียโอกาสในการทำกำไร (Lamberson, 2015) งานวิจัยหลายชิ้นได้แสดงให้เห็นว่า การบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การลดระยะเวลาในการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover) และการเก็บเงินจากลูกหนี้ (Receivables Collection Period) จะช่วยเพิ่มกระแสเงินสดและลดต้นทุนทางการเงิน ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการทำกำไร (Raheman and Nasr, 2007)

การศึกษาในบริบทของกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารพบว่า ธุรกิจในกลุ่มนี้มักประสบปัญหาการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังที่ไม่ดีพอ และมักมีระยะเวลาการเก็บเงินจากลูกหนี้ที่ยาวนาน ทำให้กระทบต่อกระแสเงินสดและความสามารถในการทำกำไร (Kafeel, et al., 2020) โดยเฉพาะในธุรกิจเกษตรที่มีความผันผวนของตลาดสูง การจัดการสินทรัพย์หมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก.

ผลกระทบของการบริหารกระแสเงินสด

กระแสเงินสดเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการวิเคราะห์สถานะทางการเงินของบริษัท การมีการบริหารกระแสเงินสดที่ดีจะช่วยลดความเสี่ยงในการขาดสภาพคล่องและสามารถเพิ่มความสามารถในการทำกำไร (Brigham & Ehrhardt, 2010). การขาดการบริหารกระแสเงินสดที่เหมาะสมอาจทำให้บริษัทต้องพึ่งพาการกู้ยืมเงินจากแหล่งทุนภายนอก ซึ่งอาจทำให้ธุรกิจต้องรับภาระค่าใช้จ่ายจากดอกเบี้ยและต้นทุนการเงินที่สูง

(Fazzari and Petersen, 1993) ดังนั้น การมีระบบการจัดการกระแสเงินสดที่ดีจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการเติบโตและความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ.

ผลการศึกษาของ Deloof (2003) และการประยุกต์ใช้ในการลงทุน

งานวิจัยของ Deloof (2003) พบว่า การบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีประสิทธิภาพมีผลดีต่อกระแสเงินสดและความสามารถในการทำกำไรของบริษัท โดยเฉพาะการลดระยะเวลาในการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง และการเก็บเงินจากลูกหนี้ ซึ่งส่งผลให้บริษัทสามารถเพิ่มกระแสเงินสดและลดต้นทุนทางการเงินได้. งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยอื่นๆ เช่น ของ Shin and Soenen (1998) ซึ่งได้พบว่า ระยะเวลาในการหมุนเวียนสินค้าคงคลังและการเก็บเงินจากลูกหนี้มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อผลกำไรของบริษัท.

การศึกษาในกลุ่มเกษตรกรและอุตสาหกรรมอาหาร

สำหรับกลุ่มเกษตรกรและอุตสาหกรรมอาหารในประเทศไทย ซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือการพึ่งพาการผลิตในระยะยาวและการเปลี่ยนแปลงของราคาวัตถุดิบที่ไม่แน่นอน จึงต้องมีการจัดการกระแสเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Piyaboon, et al. (2023) การศึกษาผลกระทบของการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนและกระแสเงินสดในกลุ่มธุรกิจนี้จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในแง่ของการช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินและเพิ่มศักยภาพในการทำกำไรของธุรกิจ (Garg and Singh, 2023)

สรุปบทบทวนวรรณกรรม

จากบทบทวนวรรณกรรมข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การบริหารกระแสเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียนมีผลโดยตรงต่อความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ โดยเฉพาะในกลุ่มธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ที่มีความท้าทายในการจัดการสินค้าคงคลังและลูกหนี้ที่ต้องการการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มกระแสเงินสดและลดต้นทุนทางการเงิน งานวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาแนวทางในการปรับปรุงการบริหารการเงินภายในองค์กรในกลุ่มธุรกิจดังกล่าว เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำกำไรและลดความเสี่ยงในการลงทุน.

สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Asset) หมายถึง สินทรัพย์ที่กิจการสามารถเปลี่ยนให้เป็นเงินสด ได้ภายในรอบระยะเวลาการดำเนินงานปกติหรือภายในระยะเวลา 1 ปีได้แก่ เงินสด เงินฝากธนาคาร หลักทรัพย์ ในความต้องการของตลาด ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ ตัวเงินรับ หรือเรียกว่าสินทรัพย์ สภาพคล่องสินทรัพย์หมุนเวียน งบกระแสเงินสด (Statement of cash flows) เป็นงบแสดงการเปลี่ยนแปลงการได้มา และใช้ไปของเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่ง ซึ่งงบกระแสเงินสดจะแสดงให้เห็นถึงการไหลเข้าของกระแสเงินสด และการไหลออกของกระแสเงินสด หรือรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งเห็นได้ชัดว่างบกระแสเงินสดนั้นมีประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการลงทุน ผู้ให้สินเชื่อ และ บุคคลทั่วไปที่ต้องการประเมินแนวโน้มความสามารถในการทำกำไรของกิจการ รวมทั้ง ความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ ความสามารถในการทำกำไรในเชิงของการบริหารจะประกอบไปด้วยการเพิ่มรายได้ และการลดค่าใช้จ่าย ซึ่งการเพิ่มขึ้นของรายได้นั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การเพิ่มราคาขายหรือราคาการให้บริการ และการลดค่าใช้จ่ายจึงเป็นอีกหนทางเลือกที่จะสามารถช่วยให้กิจการมีกำไรเพิ่มขึ้นแต่การลดค่าใช้จ่ายนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของกิจการ (อาภาภรณ์ พันธุ์เขียว และ พรณทิพย์ อย่างกลิ่น, 2565)

ประสิทธิ์ชัย ดอกไม้หอม (2563) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของกระแสเงินสดต่อความสามารถในการทำกำไรและการประเมินมูลค่าหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ โดยผลการศึกษาพบว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีผลต่ออัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานและจากกิจกรรมลงทุนยังส่งผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานยังมีอิทธิพลต่ออัตรากำไรสุทธิอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย

Ikayo, E. R. (2022) ได้ศึกษา อิทธิพลของโครงสร้างสินทรัพย์ในปัจจุบันที่มีต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในประเภทการก่อสร้างและบริษัทในเครือ พบว่าสินทรัพย์หมุนเวียนมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานทางการเงินผ่านทางเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัท เป็นที่ยอมรับเพิ่มเติมว่าขนาดของบริษัทมีแนวโน้มที่จะมีผลกระทบในการควบคุมอย่างมากต่อการเชื่อมโยงของสินทรัพย์หมุนเวียนและความสามารถในการทำกำไร โครงสร้างสินทรัพย์คงเหลือและลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นพบว่ามีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของการก่อสร้างเพียงเล็กน้อย

สมมติฐานการวิจัย

จากกรอบแนวคิด ทำให้ผู้ศึกษาตั้งสมมติฐานเพื่อทำการทดสอบได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 2 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 3 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 4 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 5 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 6 กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 7 กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 21 ลูกหนี้การค้าส่งผลกระทบต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนกำไรสุทธิ
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 22 ลูกหนี้การค้าส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วน
ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 23 ลูกหนี้การค้าส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 24 ลูกหนี้การค้าส่งผลกระทบต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 25 ลูกหนี้การค้าส่งผลกระทบต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านการจ่าย
เงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 26 สินค้าคงเหลือส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนกำไรสุทธิ
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 27 สีน้าคงเหลือส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วน
ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 28 สินค้าคงเหลือส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วน
ผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 29 สินค้าคงเหลือส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 30 สิ้นค้าคงเหลือส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านการจ่าย
เงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 31 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 32 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วน
ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 33 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วน
ผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 34 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วน
 ราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 35สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นส่งผลเชิงบวกต่อ ความสามารถในการทำกำไรด้านการ
จ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ที่มีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ.2562 ถึง 2566 รวมระยะเวลา 5 ปี ซึ่งเป็นข้อมูลสถิติปริมาณ

67 บริษัท โดยใช้ข้อมูลรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร จากข้อมูลเว็บไซต์ของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ ข้อมูลจากฐานระบบ SETSMART

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กระแสเงินสด ประกอบด้วย กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (CFO_{it}) กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน (CFI_{it}) และกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน (CFF_{it}) การบริหารสินทรัพย์หมุนเวียน ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ($CASH_{it}$) ลูกหนี้การค้า (AR_{it}) สินค้าคงเหลือ (IN_{it}) สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (OTH_{it})

ตัวแปรตาม ความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วย 1) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM_{it}) 2) อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA_{it}) 3) อัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE_{it}) 4) อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี (PBV_{it}) 5) การจ่ายเงินปันผล ($Dividend_{it}$)

โดยที่ : ตัวแปรอิสระ คือ กระแสเงินสด

CFO_{it} คือ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ของบริษัท i ในปี t

CFI_{it} คือ กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน ของบริษัท i ในปี t

CFF_{it} คือ กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน ของบริษัท i ในปี t

โดยที่ : ตัวแปรอิสระ คือ การบริหารสินทรัพย์หมุนเวียน

$CASH_{it}$ คือ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ของบริษัท i ในปี t

AR_{it} คือ ลูกหนี้การค้า ของบริษัท i ในปี t

IN_{it} คือ สินค้าคงเหลือ ของบริษัท i ในปี t

OTH_{it} คือ สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ของบริษัท i ในปี t

โดยที่ : ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการทำกำไร

NPM_{it} คือ อัตราส่วนกำไรสุทธิ ของบริษัท i ในปี t

ROA_{it} คือ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ของบริษัท i ในปี t

ROE_{it} คือ อัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ของบริษัท i ในปี t

PBV_{it} คือ อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี ของบริษัท i ในปี t

$Dividend_{it}$ คือ การจ่ายเงินปันผล ของบริษัท i ในปี t

เครื่องมือในการวิจัย

ใช้แบบบันทึกข้อมูลในการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงินแบบรายปีจากเว็บไซต์ www.setsmart.com โดยเก็บข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) อยู่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2562 ถึงปี พ.ศ.2566 รวม 5 ปี ซึ่งศึกษากลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นตัวแทนในการศึกษา โดยประกอบด้วยตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ Setsmart (งบการเงิน, หมายเหตุประกอบงบการเงิน, รายงานประจำปี) ในช่วงปี พ.ศ. 2562–2566 รวมถึงศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์, อัตราส่วนทางการเงิน และข้อมูลจากงานวิจัยหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาอธิบายผลกระทบของการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนและกระแสเงินสดต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัท

การวิเคราะห์ผลกระทบของกระแสเงินสดและการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินแล้วนำมาลงรหัสและประมวลผลเพื่อวิเคราะห์ค่าทางสถิติดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics): เพื่อคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation), ค่าสูงสุด (Maximum), และค่าต่ำสุด (Minimum) ของผลกระทบที่กล่าวถึง

2. การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis): เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับผลกระทบของกระแสเงินสดและการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัท

3. การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยพิจารณาว่าตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามีความสัมพันธ์กันเองอยู่ในระดับสูงหรือไม่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยจากการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ผลกระทบของกระแสเงินสดและการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

ตัวแปร	Standardized coefficients, Beta	t-value	Sig.
CASH	0.157	2.596	0.010*
AR	-0.024	-0.387	0.699
IN	0.000	0.005	0.996
OTH	0.001	0.010	0.992
CFO	0.104	1.654	0.099
CFI	-0.080	-1.338	0.182
CFF	-0.153	-2.530	0.012*

หมายเหตุ : $n = 290$, $R^2 = 0.087$, $F = 3.832$, $\text{Sig.} = 0.001$

**, * ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

จากตารางที่ 1 สามารถสรุปได้ดังนี้

ผลกระทบของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig. มีค่าเท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.010 < 0.05$) แสดงให้เห็นว่าเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดมีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของลูกหนี้การค้า ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.699 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.699 > 0.05$) ซึ่งบ่งชี้ว่า ลูกหนี้การค้าไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของสินค้าคงเหลือ ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.996 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.996 > 0.05$) แสดงให้เห็นว่าสินค้าคงเหลือไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.992 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.992 > 0.05$) แสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.099 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.099 > 0.05$) แสดงให้เห็นว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.182 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.182 > 0.05$) แสดงให้เห็นว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig. มีค่าเท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.012 < 0.05$) แสดงให้เห็นว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินมีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ผลกระทบของกระแสเงินสดและการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

ตัวแปร	Standardized coefficients, Beta	t-value	Sig.
CASH	0.111	1.814	0.071
AR	-0.029	-0.458	0.648
IN	0.015	0.238	0.812
OTH	0.061	1.039	0.299
CFO	0.111	1.758	0.080
CFI	-0.134	-2.220	0.027*
CFF	-0.078	-1.274	0.204

หมายเหตุ :n = 290, $R^2 = 0.067$, $F = 2.890$, Sig. = 0.006

**, * ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

จากตารางที่ 2 สามารถสรุปได้ดังนี้

ผลกระทบของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig. มีค่าเท่ากับ 0.071 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.071 > 0.05) แสดงให้เห็นว่าเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของลูกหนี้การค้า ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig. มีค่าเท่ากับ 0.648 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.648 > 0.05) แสดงให้เห็นว่าลูกหนี้การค้าไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของสินค้าคงเหลือ ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.812 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.812 > 0.05) ซึ่งบ่งชี้ว่าสินค้าคงเหลือไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.299 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.299 > 0.05) แสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.080 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.080 > 0.05) ซึ่งบ่งชี้ว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.027 ซึ่งต่ำกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.027 < 0.05) แสดงให้เห็นว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.204 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.204 > 0.05) แสดงให้เห็นว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ผลกระทบของกระแสเงินสดและการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

ตัวแปร	Standardized coefficients, Beta	t-value	Sig.
CASH	0.160	2.488	0.013*
AR	-0.078	-1.191	0.235
IN	-0.015	-0.235	0.814
OTH	-0.022	-0.358	0.720
CFO	-0.096	-1.457	0.146
CFI	-0.026	-0.408	0.684
CFF	-0.092	-1.430	0.154

หมายเหตุ : n = 274, $R^2 = 0.040$, F = 1.599, Sig. = 0.136

**, * ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

จากตารางที่ 3 สามารถสรุปได้ดังนี้

ผลกระทบของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.013 ซึ่งต่ำกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.013 < 0.05) แสดงให้เห็นว่าเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี

ผลกระทบของลูกหนี้การค้า ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า Sig. เท่ากับ 0.235 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.235 > 0.05) แสดงให้เห็นว่าลูกหนี้การค้าไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี

ผลกระทบของสินค้าคงเหลือ ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.814** ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.05** ($\text{Sig.} = 0.814 > 0.05$) แสดงให้เห็นว่าสินค้าคงเหลือไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.720** ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.05** ($\text{Sig.} = 0.720 > 0.05$) แสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.146** ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.05** ($\text{Sig.} = 0.146 > 0.05$) แสดงให้เห็นว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.684** ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.05** ($\text{Sig.} = 0.684 > 0.05$) บ่งชี้ว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.154** ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.05** ($\text{Sig.} = 0.154 > 0.05$) แสดงให้เห็นว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ผลกระทบของกระแสเงินสดและการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนต่อความสามารถในการทำกำไรด้านการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

ตัวแปร	Standardized coefficients, Beta	t-value	Sig.
CASH	-0.116	-1.532	0.127
AR	0.016	0.215	0.830
IN	0.000	0.004	0.997
OTH	0.040	0.558	0.578
CFO	-0.025	-0.337	0.737
CFI	-0.023	-0.311	0.756
CFF	-0.262	-3.545	0.000**

หมายเหตุ : $n = 193$, $R^2 = 0.079$, $F = 2.288$, $Sig. = 0.029$

**, * หมายความว่าระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

จากตารางที่ 4 สามารถสรุปได้ดังนี้

ผลกระทบของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านการจ่ายเงินปันผล พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.127** ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.05** ($Sig. = 0.127 > 0.05$) บ่งชี้ว่าเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของลูกหนี้การค้า ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านการจ่ายเงินปันผล พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.830** ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.05** ($Sig. = 0.830 > 0.05$) แสดงให้เห็นว่าลูกหนี้การค้าไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของสินค้าคงเหลือ ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านการจ่ายเงินปันผล พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.997** ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.05** ($Sig. = 0.997 > 0.05$) บ่งชี้ว่าสินค้าคงเหลือไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านการจ่ายเงินปันผล พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.578** ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.05** ($Sig. = 0.578 > 0.05$) แสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านการจ่ายเงินปันผล พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.737** ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.05** ($Sig. = 0.737 > 0.05$) บ่งชี้ว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านการจ่ายเงินปันผล พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.756** ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.05** ($Sig. = 0.756 > 0.05$) แสดงให้เห็นว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบของกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้านการจ่ายเงินปันผล พบว่า ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ ค่า **Sig.** เท่ากับ **0.000** ซึ่งต่ำกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ **0.01** ($Sig. = 0.000 < 0.01$) บ่งชี้ว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรในแง่ของการจ่ายเงินปันผล

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	CASH	AR	IN	OTH	CFO	CFI	CFF
CASH	1						
AR	.121 [*]	1					
IN	.183 ^{**}	.261 ^{**}	1				
OTH	-.013	-.066	-.169 ^{**}	1			
CFO	.213 ^{**}	.314 ^{**}	.193 ^{**}	-.103	1		
CFI	-.218 ^{**}	-.188 ^{**}	.032	-.029	-.070	1	
CFF	-.090	-.149 ^{**}	-.250 ^{**}	.109	-.315 ^{**}	-.039	1

หมายเหตุ^{**} : * ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

จากตารางที่ 5 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมด ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน เพื่อหาขนาดของความสัมพันธ์เฉพาะตัวแปรอิสระเท่านั้น ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่ามากกว่า 0.8 หรือน้อยกว่า -0.8 ถือว่าตัวแปรอิสระคู่หนึ่งมีความสัมพันธ์กันมาก เรียกว่าเกิดความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตัวเอง และจากตารางที่ 3 พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่ำสุดเท่ากับ -0.315 และสูงสุดเท่ากับ 0.314

อภิปรายผล

1. ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

(1) กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไร ไม่สนับสนุนสมมติฐาน ผลการวิจัย พบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า กระแสเงินสดจากการดำเนินงานจะมีผลโดยตรงต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัท สาเหตุที่ไม่สนับสนุนสมมติฐานเกิดจากลักษณะเฉพาะของอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่แตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่น ๆ ซึ่งอาจทำให้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไม่ได้สะท้อนถึงความสามารถในการทำกำไรในระยะสั้น เนื่องจากธุรกิจในกลุ่มนี้มีการลงทุนในทรัพยากรธรรมชาติและกระบวนการผลิตที่ต้องใช้เวลา การที่ผลกำไรไม่ได้รับผลกระทบจากกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานอาจเกิดจากต้นทุนการผลิตที่สูง หรือการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสม แม้ว่าบริษัทจะมีการสร้างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานมาก แต่หากไม่มีการควบคุมต้นทุนหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ผลกำไรของบริษัทอาจยังคงไม่ดีขึ้น นอกจากนี้ ผลประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรยังมีความไม่เสถียรสูง โดยเฉพาะในระยะสั้น เนื่องจากมีปัจจัยภายนอก

มากมาย เช่น สภาพอากาศหรือความผันผวนของราคาวัตถุดิบ ซึ่งอาจทำให้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไม่ได้สะท้อนถึงผลกำไรในระยะยาว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขศรี บุตรวงศ์ และฐิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์ (2563) พบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไม่สามารถสร้างผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่ออัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในธุรกิจบริการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาจมีความแตกต่างกันระหว่างอุตสาหกรรมที่ศึกษากับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร

(2) กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนมีผลกระทบเชิงบวกต่อผลตอบแทนผู้ถือหุ้น สันับสนุนสมมติฐาน ผลการวิจัย พบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน มีผลกระทบเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Equity: ROE) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ว่า การลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมีผลดีต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในระยะยาว สาเหตุที่สนับสนุนสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทสามารถอธิบายได้จากหลายปัจจัย เริ่มจากการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร เช่น โรงงาน เครื่องจักร หรือเทคโนโลยี ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและการดำเนินงานของบริษัท ส่งผลให้บริษัทสามารถผลิตสินค้าได้มากขึ้น และมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำลงในระยะยาว ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรดีขึ้น นอกจากนี้ การบริหารต้นทุนการเงินก็มีบทบาทสำคัญ หากบริษัทสามารถบริหารการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ใช้เงินทุนจากภายนอกในรูปแบบที่มีต้นทุนสูงเกินไป จะช่วยเพิ่มผลกำไรจากการลงทุนและส่งผลให้ผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นสูงขึ้น แม้กระทั่งกระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนที่เป็นลบในระยะสั้น (เนื่องจากการลงทุนต้องใช้เงินสดจำนวนมาก) ก็สามารถสร้างผลตอบแทนในระยะยาวได้ หากการลงทุนเหล่านั้นสามารถสร้างกำไรได้ในอนาคต ทำให้ผลตอบแทนจากการลงทุนในระยะยาวสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขศรี บุตรวงศ์ และฐิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์ (2563) พบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนมีผลกระทบต่อการตอบแทนจากการลงทุน (ROE) ซึ่งสนับสนุนผลการศึกษานี้ที่เห็นว่า กระแสเงินสดจากการลงทุนมีความสำคัญต่อผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นในระยะยาว

(3) กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินมีผลกระทบเชิงบวกต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์และการจ่ายเงินปันผล ผลการวิจัย พบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน มีผลกระทบเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และการจ่ายเงินปันผลของบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า การจัดหาแหล่งเงินทุนจากภายนอก เช่น การกู้ยืม หรือการเพิ่มทุนจากผู้ถือหุ้น สามารถช่วยเพิ่มผลตอบแทนจากการลงทุนและทำให้บริษัทมีเงินทุนในการจ่ายปันผล สาเหตุที่สนับสนุนสมมติฐานเกิดจากการที่บริษัทสามารถจัดหาแหล่งเงินทุนจากภายนอกได้ ซึ่งช่วยให้บริษัทสามารถเข้าถึงเงินสดที่จำเป็นในการลงทุนและขยายกิจการเพิ่มศักยภาพในการสร้างผลกำไรและจ่ายปันผลให้กับผู้ถือหุ้นได้ดีขึ้น การใช้เงินทุนจากภายนอก เช่น การกู้ยืม หรือการเพิ่มทุนจากผู้ถือหุ้น ยังช่วยเสริมสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจและสามารถเพิ่มผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ส่งผลให้ผลประกอบการดีขึ้นในระยะยาว เมื่อบริษัทมีสภาพคล่องทางการเงินที่เพียงพอในการดำเนินงาน ก็จะสามารถจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้ ซึ่งจะช่วยสร้างความมั่นใจและเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักลงทุน รวมถึงส่งผลให้ตลาดหุ้นมีความเชื่อมั่นในบริษัทมากขึ้น ทั้งนี้ ผลการวิจัยของ

เบญจรงค์ คும்ทรัพย์ (2565) และ มยุรา คงสกุล (2565) ได้แสดงให้เห็นว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินมีผลบวกต่อการจ่ายเงินปันผลและผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ซึ่งสนับสนุนข้อสรุปดังกล่าว

ผลการวิจัยสะท้อนถึงความสำคัญของการบริหารจัดการกระแสเงินสดในแต่ละด้านของบริษัท ทั้งกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน การลงทุน และการจัดหาเงิน ซึ่งแต่ละประเภทของกระแสเงินสดมีผลต่อการสร้างผลกำไรและการจ่ายเงินปันผลที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารที่อาจมีความเสี่ยงและปัจจัยภายนอกที่ต้องพิจารณาในการตีความผลลัพธ์ของการศึกษา

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสินทรัพย์ต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสินทรัพย์ต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร พบว่า เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด มีผลกระทบต่อ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และ อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี (P/B Ratio) อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า การบริหารจัดการสินทรัพย์หมุนเวียนที่ดีสามารถส่งผลบวกต่อการดำเนินงานของบริษัท และสะท้อนให้เห็นถึงการที่บริษัทมี เงินสดสำรอง และ สภาพคล่องที่เพียงพอ ในการดำเนินงาน (เช่น การจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือโอกาสในการลงทุน) ดังนั้นบริษัทที่มีเงินสดสำรองสูงจะสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดได้ดี และทำให้ผลการดำเนินงานในระยะยาวดีขึ้น ทั้งนี้ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Doan (2020) ในงานวิจัยเรื่อง The effect of cash holdings on firm performance: Evidence from Vietnam listed firms ซึ่งพบว่า การบริหารจัดการเงินสดอย่างมีประสิทธิภาพมีผลดีต่อผลการดำเนินงานของบริษัท โดยเฉพาะในช่วงที่เศรษฐกิจไม่แน่นอนหรือมีความผันผวนสูง การรักษาระดับเงินสดที่เหมาะสมจะช่วยให้บริษัทสามารถรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

อีกทั้ง สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) ยังมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทผ่านทาง เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีสภาพคล่องสูงและสามารถใช้ได้ทันทีในการดำเนินงาน ในกรณีนี้ ขนาดของบริษัท (Size) ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบในการควบคุมการเชื่อมโยงระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและความสามารถในการทำกำไร เนื่องจากบริษัทขนาดใหญ่จะมี การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และ มีความสามารถในการบริหารจัดการเงินสดที่ดี ซึ่งช่วยให้ผลตอบแทนจากการดำเนินงานดีขึ้น นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า ลูกหนี้การค้า, สินค้าคงเหลือ, และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ ไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า สินทรัพย์เหล่านี้มีลักษณะเป็น ทรัพย์สินที่มีสภาพคล่องต่ำกว่า และอาจต้องใช้เวลาในการแปลงเป็นเงินสด ทำให้ไม่สามารถใช้ในการเพิ่มผลกำไรในระยะสั้นได้ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่มีลักษณะการทำธุรกิจที่ต้องใช้เวลานานในการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ให้เป็นรายได้ งานวิจัยของ Ikayo (2022) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของสินค้าคงเหลือและลูกหนี้การค้าในบริษัทก่อสร้าง พบว่า สินทรัพย์เหล่านี้มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางการเงินเพียงเล็กน้อย ซึ่งอาจเป็นเพราะบริษัทต้องใช้เวลาในการจัดการกับสินค้าคงเหลือหรือเรียกเก็บลูกหนี้การค้า ทำให้เงินสดที่ได้จากสินทรัพย์เหล่านี้ไม่สามารถนำมาใช้ได้ทันทีในการลงทุนหรือบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับ อัตรา

ผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (ROE) และ การจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout), ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า บริษัทที่มีการบริหารจัดการเงินสดและสินทรัพย์หมุนเวียนที่ดีสามารถสร้างผลกำไรที่สูงขึ้นได้ และส่งผลให้บริษัทมีผลตอบแทนที่ดีขึ้น ต่อผู้ถือหุ้น รวมทั้งสามารถ จ่ายเงินปันผล ได้มากขึ้น เนื่องจากมี สภาพคล่องที่เพียงพอ ในการดำเนินงานและการลงทุนใหม่ ๆ ซึ่งเป็นสัญญาณบวกสำหรับนักลงทุนและเพิ่มความมั่นใจในบริษัท ทั้งนี้ การจ่ายเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอจะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบริษัทกับนักลงทุน และกระตุ้นความสนใจจากนักลงทุนในตลาดหุ้น

ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับผู้ที่สนใจทำวิจัยในอนาคต ควรปรับข้อมูลให้ทันสมัย และติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและมีความแม่นยำมากขึ้น
2. ในงานวิจัยครั้งต่อไป ควรพิจารณาเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างเป็น บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อศึกษาผลกระทบของสินทรัพย์หมุนเวียนต่อกระแสเงินสดและความสามารถในการทำกำไรในบริษัทขนาดใหญ่ ซึ่งมีศักยภาพในการทำกำไรและสร้างมูลค่าหุ้นที่มีประสิทธิภาพ
3. ควรศึกษาตามอุตสาหกรรม เนื่องจากแต่ละอุตสาหกรรมมีลักษณะการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อผลการวิจัย การแยกศึกษาอุตสาหกรรมจะช่วยให้ได้ข้อสังเกตที่มีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในการวางกลยุทธ์ของแต่ละอุตสาหกรรมได้
4. การศึกษาควรครอบคลุมองค์ประกอบอื่นในงบการเงิน เช่น สินทรัพย์, หนี้สิน, รายได้ หรือ ค่าใช้จ่าย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและเข้าใจผลกระทบจากปัจจัยภายในและภายนอกบริษัท
5. ในการตัดสินใจลงทุน ควรพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ เช่น สภาพเศรษฐกิจ, การแข่งขันในอุตสาหกรรม และนโยบายเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การตัดสินใจมีความครอบคลุมและแม่นยำ ลดความเสี่ยง และเพิ่มโอกาสในการสร้างผลตอบแทนที่ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). *ความเป็นมาและบทบาท*. ค้นเมื่อ 8 ตุลาคม 2567, จาก <https://www.set.or.th/th/about/overview/journey>
- เบญจรงค์ คุ่มทรัพย์, จิรพงษ์ จันทรงงาม. (2565). ผลกระทบของอัตราส่วนที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการทำกำไร ที่ส่งผลต่อโครงสร้างเงินทุนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มดัชนี SET100. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 8(12), 141-157.
- ประสิทธิ์ชัย ดอกไม้หอม. (2563). *ผลกระทบของกระแสเงินสดต่อความสามารถในการทำกำไรและการประเมินมูลค่าหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- มยุรา คงสกุล และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธิ. (2565). ผลกระทบระหว่างการค้ากับดุลการคลัง การกระแสเงินสดและความสามารถในการทำกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100. *วารสารมหาวิทยาลัยบูรพา*, 9(7), 273-286
- สุศรี บุตรวงศ์ และฐิตาภรณ์ สินเจริญศักดิ์. (2563). ผลกระทบโครงสร้างเงินทุนและกระแสเงินสดที่มีต่ออัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจบริการ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 17(1), 152-161
- อาภาภรณ์ พันธุ์เขียว และ พรณทิพย์ อย่างกลิ่น. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อ ความสามารถในการทำกำไรและความสามารถในการชำระหนี้ ของกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *Journal of Modern Learning Development*, 7(8), 227-240
- Doan, T. T. (2020). The effect of cash holdings on firm performance: Evidence from Vietnam listed firms. *Accounting*, 6, 721-726.
https://www.growingscience.com/ac/Vol6/ac_2020_63.pdf
- Deloof, M. (2003). Does Working Capital Management Affect Profitability of Belgian Firms? *Journal of Business Finance Accounting*, 30, 573-588.
- Fazzari, S. M., and Petersen, B. C. (1993). Working Capital and Fixed Investment: New Evidence on Financing Constraints. *The RAND Journal of Economics*, 24, 328-342.
- Garg, M., & Singh, M. (2023). Impact of working capital management on profitability of Indian manufacturing companies. *International Journal of Financial Management and Economics*, 6(2), 38-48.
- Hopkin, J. A., Barry, P. J., & Baker, C. B. (1973). *Financial management in agriculture*. Agricultural Finance, Texas A&M University.
- Ikayo, E. R. (2022). *Influence of current asset structure on financial performance of construction and allied firms listed at the Nairobi Securities Exchange* (Master's research project). University of Nairobi, Faculty of Business and Management Sciences.
- Kafeel, A. J., Ud Din, M., Waris, A., Tahir, M., & Khan, S. (2020). Working capital management and firms' profitability: Dynamic panel data analysis of manufactured firms. *Journal of Financial Risk Management*, 9(4), 494-517.
- Lamberson, M. (2015). Changes in Working Capital of Small Firms in Relation to Changes in Economic Activity. *Mid-American Journal of Business*, 10, 45-50.

- Mirza, H. H., and Afza, T. (2014). Impact of corporate cash flow on dividend payouts: Evidence from South Asia. *Middle-East Journal of Scientific Research*, 19(4), 472-478.
- Piyaboon, et al. (2023). The challenges of agricultural management of farmers in Suphanburi Province. *The EURASEANS: Journal on Global Socio-Economic Dynamics*, 5(42), 58-70.
- Raheman, A., & Nasr, M. (2007). Working Capital Management and Profitability—Case of Pakistani Firms. *International Review of Business Research Papers*, 3, 279-300.
- Shin, H.H. and Soenen, L. (1998) Efficiency of Working Capital Management and Corporate Profitability. *Financial Practice and Education*, 8, 37-45.

